

1) Cisimlerin Güneş'e göre konumlarına bakı denir. Bakı etkisiyle Güneş'e dönük olan yamaçlar güneş ışınlarını daha dik olarak alır.

Buna göre bulunduğu bölgede yılın yaklaşık dokuz ayı güneş ışınlarını güneyden, üç ayda kuzeyden alan bir kent aşağıdaki enlemlerden hangisinde bulunabilir?

- A) Ekvator
B) 5° Kuzey
C) 20° Kuzey
D) 18° Güney
E) 30° Kuzey

2) Sıcaklık üzerinde en önemli etkisi olan faktör güneş ışınlarının yere değme açısıdır. Güneş ışınlarını eğik alan yerler daha soğuktur.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisi güneş ışınlarının geliş açısını değiştirdiği için sıcaklığı etkileyen faktörlerden biri değildir?

- A) Enlem
B) Bakı
C) Yükselti
D) Eğim
E) Mevsim

3) Dünya'nın şekline bağlı olarak Ekvator'dan kutuplara gidildikçe güneş ışınlarının geliş açısı küçülür.

Aşağıdakilerden hangisi ile bu durum arasında bir ilişki olduğu söylenemez?

- A) Atmosferin Ekvator'da daha kalın olması
B) Sıcaklığın kutuplara gidildikçe azalması
C) Atmosferde ışınların geçtiği yolun kutuplara gidildikçe uzaması
D) Ekvator'da kalıcı karların bulunması
E) Kutuplarda yerleşme ve tarımın olmaması

4) Dünya üzerinde sıcaklık dağılımında aşağıdakilerden hangisinin etkisi **en azdır**?

- A) Okyanus akıntıları
B) Sürekli rüzgârlar
C) Yükselti değerlerinin farklılığı
D) Kara ve denizlerin dağılımı
E) Bitki örtüsü

5) Seçeneklerden hangisi tropikal kuşaktaki bölgelerde yıllık sıcaklık farkının az olmasının **öncelikli** nedenidir?

- A) Yer şekillerinin düz olması
B) Bitki örtüsünün gür ormanlardan oluşması
C) Güneş ışınlarının geliş açısının fazla değişmemesi
D) Çizgisel hızın kutuplara göre fazla olması
E) Yağış miktarının fazla olması

6) Nemliliğin fazla olduğu bölgelerde günlük sıcaklık farkı azdır.

Buna göre, aşağıdaki alanlardan hangisinde günlük sıcaklık farkı en fazladır?

- A) Kuzey Afrika
B) Amazon Havzası
C) Batı Avrupa
D) Kongo Havzası
E) Muson Asyası

7) Yükselti ve çukurlukların dikkate alınmasıyla belirlenen sıcaklık değerlerine gerçek sıcaklık, yükseklik değerlerinin dikkate alınmadığı, her yerin deniz seviyesi olarak kabul edilerek hesaplanan sıcaklıklara ise indirgenmiş sıcaklıklar denir.

Buna göre bir merkezin gerçek ve indirgenmiş sıcaklık değerleri arasındaki fark fazla ise bu bölge ile ilgili olarak aşağıdaki yargılardan hangisi doğrudur?

- A) Denize yakındır.
B) Yükseltisi fazladır.
C) Kuzey Yarım Küre'dedir.
D) Soğuk rüzgârlara açıktır.
E) Yağış miktarı fazladır.

8) Aşağıda verilen iklim olaylarından hangisinin oluşmasında yer şekillerinin etkili olduğu **söylenemez**?

- A) Ege kıyılarında yamaç yağışlarının az olması
B) Batı Avrupa'nın Kanada'nın doğusundan sıcak olması
C) Tibet'te sıcaklığın Türkiye'den az olması
D) Ekvator'da kalıcı karların bulunması
E) Karadeniz Bölgesi'nde yağış miktarının fazla olması

9) Ankara'da yakınlarını ziyaret için bulunan Osman Bey buğday hasadının başladığını hatta bazı köylerde tamamlandığını gözlemliyor. Bu durumu akrabalarına şöyle anlatıyor. "Ben Erzurum'dan daha üç gün önce geldim. Erzurum'da bırakın buğday hasadını daha başklar anca yeşillenmeye başladı."

Osman Bey'in karşılaştığı durum aşağıdakilerden hangisi ile ilgilidir?

- A) Ankara'nın güneş ışınlarını daha dik alması
B) Erzurum'da Güneş'in daha erken doğması
C) Ankara'nın denize daha uzak olması
D) Erzurum'un daha yüksek olması
E) Ankara'nın topraklarının daha verimli olması

10) Burak öğretmen, sıcaklık konusunu anlatırken aşağıdaki tabloyu tahtaya çizmiştir.

Güneş ışınlarının geliş açısını etkileyen faktörler

	Doğru	Yanlış
I. Enlem	✓	
II. Günün saati	✓	
III. Bitki örtüsü	✓	
IV. Bakı		✓
V. Eksen eğikliği	✓	
VI. Karasallık		✓

Bu tabloda hangi numaralı işaretlemelerde **yanlışlık** yapılmıştır?

- A) I ve II B) II ve VI C) III ve IV
D) IV ve V E) IV ve VI

11) Denize uzak olan bölgelerde günlük sıcaklık farkı daha fazladır.

Buna göre, denize uzak olan bir bölge ile ilgili olarak,

- I. Fiziksel çözülme daha fazladır.
II. Sıcaklık değerleri fazla değişmez.
III. Denizel bir bölgeye oranla daha çabuk ısınır ve soğur.
IV. Sıcaklığın arttığı dönemde buharlaşma şiddeti azalır.

yargılarından hangileri doğrudur?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

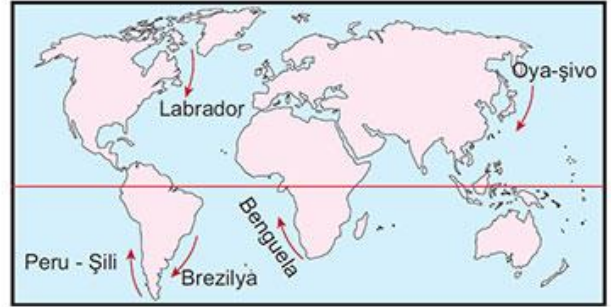
12) Hatice öğretmen sıcaklık dağılışını anlatırken aşağıdaki tabloyu çizmiştir.

	Doğru	Yanlış
I. Kuzey Yarım Küre'de kuzey yamaçlar daha sıcaktır.		✓
II. Aynı enlemdaki yerlerin sıcaklığı her-zaman eşittir.	✓	
III. Bir dağ yamacında yükseldikçe sıcaklık azalır.	✓	
IV. Ekvator'da kalıcı kar olması enlemle ilgilidir.	✓	

Bu tabloda hangi işaretlemelerde **yanlışlık** yapılmıştır?

- A) Yalnız I B) I ve II C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

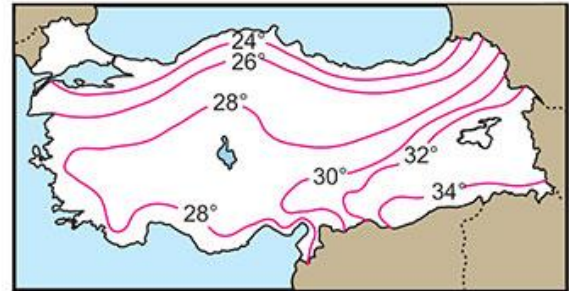
13)

Yukarıdaki haritada **doğrultuları** gösterilen okyanus akıntılarında hangisinin sıcaklık üzerindeki etkisi **diğerlerinden farklıdır?**

- A) Labrador B) Peru - Şili C) Brezilya
D) Benguela E) Oyo - şivo

14) Aşağıda indirgenmiş sıcaklıklara göre çizilen Türkiye'nin Temmuz ayı izoterm haritası verilmiştir.

İndirgenmiş Temmuz Ayı İzotermi

Bu haritaya bakılarak aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) Sıcaklık dağılışı enleme her bölgede uyum gösterir.
B) Yükselti etkisiyle en soğuk yerler Kuzeydoğu Anadolu'dadır.
C) Kıyı kesimlerin sıcaklığı iç kesimlerden her yerde daha azdır.
D) İç Anadolu'da sıcaklık değişimi Doğu Anadolu'dan azdır.
E) Karadeniz kıyılarında yıllık sıcaklık farkı Ege'den azdır.

15) Kuzey Yarım Küre'de yıllık sıcaklık farkının Güney Yarım Küre'den fazla olmasının nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Enlem
B) Yörüngenin şekli
C) Eksen eğikliği
D) Dünya'nın günlük hareketi
E) Kara ve denizlerin dağılışı